

Előfizetési árak:
 Egész évre 12 frt.
 Félévre 6
 Negyedévre 3
 Egy óra 1
 Egyes szám 4 kr.

Kiadóhivatal:
 Pleitz Fer. Pál könyvnyom-
 dája Nagybecskerek, Ur-
 utca 276. sz., hová az
 előfizetések és a lap szét-
 küldésére vonatkozó felszó-
 lamlások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
 Nagybecskerek,
 Ferencz-József-tér,
 Bauer-féle ház
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.

Hirdetések 218
 a kiadóhivatalban fogad-
 tatnak el. Azonkívül az
 összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Az első vér.

Nagybecskerek, július 1.

(—) Az aggodalom a minék tegnapi táviratunk kifejezést adott, jogos volt és sokkal hamarabb igazolta be föltevéseinket az aradi román és magyar viszonyok teljes elmérgesedésére nézve, sem mint egyáltalán várhattuk volna.

Arad főterén vér folyt. A haragos, a türelmét vesztett magyarság fenytette meg erősen az ottani románságnak egyik általánosan gyűlölt vezetőjét: Mangra Vazul drt, az ottani román papnövelde tanárát, mert kihívólag viselkedett egy főtéri kávéház terraszán azzal a magyarsággal szemben, mely a „Tribuná“-ban megjelent hazaáruló nyilatkozat aláíróit a szó teljes értelmében proskribálni akarja társadalmából úgy, hogy minden téren megszakít vele minden érintkezést; nem ül le velük egy étteremben, egy kávéházban és ha ők valahol nyilvános helyen magyar ember mellé ülnek, nyomban fölkel mindenki a mellől az asztal mellől, melyet e belpoklosok megfertőztek.

Ezzel a sujtó komolyságu határozattal állott szembe kihívóan, vakmerőn tegnap este két ismert notórius aradi román izgatónak és akkora véres botrányt provokáltak, hogy a város nyugalmanak esztendőkre véget vetettek. Amint aradi táviratainkból ki-venni lehet, Oncu Miklós aradi ügyvéd

és Mangra Vazul pap-tanár tegnap este tüntetőleg jelentek meg a Zemplényi-kávéház terraszán — hol a magyar intelligencia tömegesen szokott estenként időzni, — és hogy különösen a Mangra megjelenésének még külső sulyt is adjanak, a kávéházhoz vonultak az összes aradi román papnövedékek is. A városban éppen akkor óriási tüntetés folyt a románok ellen, és a mikor a mintegy ezernyi tömeg a kávéház terraszá elé vonult és meglátta, az ott provokálólag elhelyezkedett tulzón két izgatón és a klérikusokat, tetőfokra hágtott az izgalom, és három előkelő fiatal ember távozásra hivta föl a kihívólag viselkedő Mangrát, ki a klérikusok tüntető sorfala közt kiindulva megvetőleg mérte végig a magyarságot, miközben egy csoba theologus arczul vágott egy magyar diákot.

Ekkor megszűnt minden tekintet és józanság a tömegben, mely az oláhokra vetette magát, és a theologust és Mangrát földre üporva, véresre verte őket.

Ime, az első vér, a mely egy nagy intelligens magyar város békés társadalmi együttélésének szomorú végét jelenti. Ime, a hazaáruló, botor román izgatónak akciójának szánandó gyümölcse, mely hosszú évek becsületes kísérleteit — a magyar és román elem testvéries viszonyának megte-

remtésére nézve — egy perc alatt megsemmisítette. Ime, az áldatlan helyzet, melynek végső konzekvenciáit e pillanatban még alig lehet levonni, és alig lehet elgondolni is, hogy az oláh tulzón lapok, a bukaresti oláh liga és a külföldnek velük meg gondolatlanul kaczerkodó organumainak révén minő újabb támadások indulnak meg Magyarországon ellen a tegnapi aradi véres botrány miatt, mely már legfőbb perczét hozta meg az időnek arra nézve, hogy az állam tekintélye és a köznyugalom érdekében valami intézkedés történjék.

Az állapot, mely a szerencsétlen bécsi oláh zarándokolás óta nap-nap mellett türehtetlenebbé válik, alig engedi meg már, hogy valami e tekintetben a kormány részéről ne történjék, mert senki sem tudja ma már e sürűn ismétlődő villongásokért a felelősséget magára vállalni, különösen akkor, midőn tudva tudjuk, hogy ezt a legujabban támadt románellenes hangulatot nem a román nép magatartása, hanem csupán a lelkiismeretlen izgatónak akna-munkái idézték elé.

Az illetékes tényezők intézkedése már csak azért sem fogna nehézségbe ütközni, mert a hazafias román elem zöme maga is akarja, hogy a nép az izgatónaktól a törvény útján szabaduljon meg végre valahára.

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

Az új fürdő.

A postamesteri kertben, közel a méheshez, vagy három-négy méter hosszú, két méter széles és egyméternyi mély tócsa van, öröme libáknak, kacskáknak. Ezek a jóízű szárnyasok itt uszálnak, hüselnek reggeltől estig, csöndes butaságban, közeli nagy fáknak kelleme árnyában. A postamester pedig majd mindig ott van a méhesben a kopott, rozoga pamlagon heverőssze, pipafüst mellett nézi, lesi az ő szorgalmas méheket. Oh, hogy még az állatoknak is mennyit kell küzdeniök!...

— Márton! Márton! Siess! Alszol? hangzik az udvarról. Itt a posta!

Percz Márton a felesége rikácsoló hangját hallva, nagyot nyújtózik s aztán utnak indul a méhesből. Palya: a postáslegény, a kocsis, a mindenes, már ott van az udvaron és szedi le a talyigáról a nagy börtáskát, meg a sok czókmókot, melyet a falubeliek kösül ennek is, annak is kellett vásárolnia és mely fáradságaért a rendes díj a postamesterneői zsebeket illeti.

— Lássuk csak: mi a hír? s Percz Márton kicsiny, sovány, hamiskontyos felesége a papirszalagokból óvatosan kihuzza az ujságokat. — „Fürdő levelek!... S a hirdetések közt is emitt-amott, majdnem mindenütt: fürdő! fürdő! fürdő!... Szöveget üt ez az élelmes asszony fejébe. És mialatt délutáni háromórai kávéját iszva (mert

van ám ötórai is!), remek terv fogamzik agyában.

Lesz pénz annyi, mint köles. Lesz, lesz. S akkor talán még ez idén megveheti attól a kártyás Cséply földbirtokostól azt a szép nagy szőlőt, melyben még nincs filloxera, de egyetlen egy se.

— Márton, gyere csak! szólítja férjét, midőn ez „a postát“ elintézte. Sétáljunk a kertbe, együtt, édes Marcim!

A pipa majd hogy ki nem esik a postamester szájából. Micsoda gyöngédség ez?!

A kis postamesterneő belekapaszkodik tömzsi férjének karjába, ki e szokatlan eset fölötti zavarában a fején levő rojtos házi siphát egyre nyomkodja.

Közel a méheshez az asszony megállítja Perczet.

— Mi ez?

— Pocsolya.

— Számár. Es fürdő, érted?

— Értem.

— Nem érted. Ide hallgass. De előbb kikergetem ezeket. Kacsi, kacsi, kacsikám! Nem mégy ki? Na, künn vannak. Már most nézz ide: milyen szép víz ez! Kissé piszkos, de annak csak ezek az állatok az okai. Mindig friss. Itt bugyog valahol a földből, amott meg elfolyik. Valami vastartalmu gyógyviz lehet. Multkor egy patkószög szurta meg a lábamat, mikor itt fürödtem.

Percz Márton a feleségét nézi és pöfékel. Vajjon mi lesz ebből?!

— Márton, ma már az egész világ fürdik. A városiak majd mind fürdőre mennek, sok

pénzzel és visszajönnek üres zsebbel. Mit szólasz? egy-két család ide is jó volna, mi? Egyszer az egyik, mászor a másik fürdik. Három szobánkat kiadjuk s mi egybe húzódunk. A méhes lesz a fürdőkabin. A kacsák s a libák az udvaron lesznek, különben majd ugys megeszik őket a vendégeink. Te, te, Marczikám, volt neked valaha ilyen ötleted? Soha! Mindig ilyen alamuszi voltál. Csak a pipa, a pipa, más-sal sohase igen törődél. Nem én voltam-e mindig a te örangyalod, nem én töröm-e a fejemet mindig, hogy pénzt, minél több pénzt szerezzünk, hogy a gyerekeinkből urak: ügyvédek, tanárok, jómodu asszonyok lehessenek?!

Most is, látod, ez a fürdő, es olyan ötlet, hogy ebből e nyáron egy-két száz forint zikker. Marcsi! Marcsi! Te könyvezel?! Te hálás vagy, te még mindig szeretsz, látom. Tartsd ide azt a pufókat, piros arcodat, így ni! hadd czuppantsak rá egy czvikipussit...

A budai kioszkban, kis ákácok alatt, melyeknek koronája olyan gömbölyű, akár Percz Márton arcza, reggeli kávéját szűrőcsöli Petonovits János és neje. A nyugdíjas aljárásbíró reggeli után kurta-szivarra gyújt s a napi lapokat böngészi, mig felesége az illusztrált ujságokba merül.

— Amália, ide hallgass. Milyen „apró hirdetés!“

„Uj fürdő!!!“

A legolcsóbb s a legujabb, még nem használt magyar vastartalmu fürdő fölfe-

Kereskedelmi szerződés Szerbiával. A Frankf. Ztg. jelenti, hogy a szerbiai kormány azzal a kéréssel fordult a berlini kabinethez, hogy az osztrák-magyar kormányánál járjon közbe, hogy bizonyos nehezségek, melyek az Ausztria-Magyarországgal folyó kereskedelmi szerződési tárgyalásokat illetőleg az utolsó pillanatban fölmerültek, elháríttassanak. A berlini kabinet megígérte közbenjárását.

Oláh reminiscenzia. A bukaresti „Romanulu” csakhogy jobban izgathasson Magyarországot ellen, Bratianu Demeter halála alkalmából Kossuth Lajosnak egy levelét közölte, melyet 1852-ben Londonból Bratianuhoz intézett és melyben Kossuth a közös actio sikerének esetében az erdélyi románoknak nemzeti autonomikus jogokat helyez kilátásba. Mikor azonban Kossuth ama levelet írta, akkor Bratianu Demeter valamint bátyja, a későbbi Bratianu Jován miniszterelnök ép úgy politikai menekültek voltak, mint maga Kossuth s így az egész alkudozásnak aktuális értéke nem volt. A Bratianu testvérek és magyar emigránsok közt Klapka tábornok volt a közvetítő, a ki a román menekültekkel, kik az időben orosz ellenesek voltak, akkor ismerkedett meg, mikor a krími háboru előtt a török kormányának főajánlotta szolgálatait. Klapka kedvelte meg Kossuthal a dunai konföderáció eszméjét és az 1859-iki háboru után is ő volt Kuza román fejedelem és a magyar emigráció közt egy, Romániába való betörés ügyében a közvetítő. De hogy a románok a magyarok bizalmával mennyire visszaéltek, az emigránsokat mennyire kijátszották s mennyire kiábrándult Klapka is a román barátságból: ép a tábornoknak az időben írt leveleiből tűnik ki. Az említett expedíció vezére Klapka lett volna és a francia kikötőkből nagy mennyiségű fegyverek érkeztek Galacra. A román fejedelem akkor Kuza volt, a ki maga is osztozott abban a nézetben, hogy érdekösség forog fenn a Duna tág völgyében elszórt szláv, román és magyar államok között s hogy ha a dunavölgyi népek nem akarják a szerencsétlen multat megújulva látni, kötelességük kölcsönös lojalitással egyetértésre jutni arra nézve, hogy egy jobb jövő felé az utat előkészítsék. Ugyanekkor meg lett állapítva a francziáknak akkoriban hatalmas császára és Kuza között, hogy utóbbi

megengedi a magyar emigrációnak az egyesült fejedelemség területén a szervezkedést. A magyar nemzeti kormány pedig kötelezte magát, hogy a fejedelemségek semlegességét nem kompromitálja s hogy a legnagyobb óvatossággal járnak el. A nemrégiben elhunyt komáromi hős Koru alnév alatt fordult meg több ízben a Duna-fejedelemségekben, környezve orosz és osztrák kémeiktől, s egy ízben majd áldozatul esett egy bérgyilkosnak. Megkötötte Jászvásáron az egyezséget Kuzával, hogy fegyvereket s lövészeket szállítsanak a fejedelemségeken át Magyarországra számára, melyet a fejedelem ügynökei fognak az erdélyi határszélhez közel fekvő csángó földön elhelyezni, s a derék fejedelem volt a legelső, a ki erről hűségesen referált Bécsbe és Szt. Pétervárra. Érdekes világot vet erre az őszinte barátságra Klapkának, gr. Teleki Lászlóhoz intézett levele: „Az oláhok, nem csak, hogy kevés hajlandóságot éreznek irántunk, de ezen felül bármi árulásokra is azonnal készek. Reszketnek az oroszoktól, félnek az osztrákoktól, — a magyart pedig gyűlölik. Különösen kétségbe vonják jogunkat Erdély birtokára s ezen országot tőlünk elannektálni még a legmérsékeltbeknek is elve és vágya. Ezen uraknak reménykedése körülbelül oda megy ki, hogy ha majd Ausztria és Magyarország is elégségesképen elvérzettek, akkor Erdély s talán a Bánság is érett gyümölcsként fog lábaik elé hullani. Szó sem lehet róla, hogy mi ezekkel egymást megértjük, hisz ezek nem a józan észre halgatnak, hanem a vak, buta szenvedélyre. Egy szóval ebben az országban s ezzel a néppel nem lehet valami komoly dologra vállalkozni. Elhatározott dolognak látszik, hogy a magyarok és oláhok között ne jöhessen szövetség létre. Az egyetlen, a mit megtehetünk az: megmozdítani minden követ, hogy ne ismétlődjenek odahaza nálunk a mézszálások, mint 1848-ban történt. Egy más levél Kuzát így jellemzi: „Kuza herceg, azonkívül, hogy fanatikus oláh, a ki jelenleg is Dákóromániáról ábrándozik, egy nullitás, a ki környezete vezet; környezete pedig testben lélekben muszka érzelmű s bizonyos, hogy minderről, a mit történik, a bécsi és szentpétervári kormányok híven értesítve lesznek általuk.”

HIREK.

— **Személyi hir.** Daniel László alispán ma este tér haza nagyikindai hivatalos utjáról.

— **A torontálmezei levéltárnoki állásra** a következők pályáztak: Lauka Gusztáv torontálmezei allevéltárnok, Bene Dezső nagybecskereki városi főszámvevő, Törös Tivadar a „Torontál” pol. napilap sajtószervezője, Porcia Aladár gróf, Pázmány Daniel csongrádmezei levéltárnok, Gebauer Miklós trencsénmezei másodlevéltárnok, Zsótér Dezső szegedi allevéltárnok, Ország Péter kecskeméti irnok, Nagy Nep. János ügyvéd, Barcsay János brassómezei levéltárnok, Kovács Pál, Koszka Lajos temesvári levéltárnok, Semsey Gyula végzett jogász, Molnár Imre torontálmezei iktató.

— **Jegyzői választások.** Tegnap ejtett meg Margiticzán a községi jegyzői választás. Megválasztott Turinszky Milivoj jarkováci segédjegyző Zsenár Mihály ellenében. Turinszky 20, Zsenár 4 szavazatot kapott. — Ugyancsak tegnap választott Dobricza községe is jegyzőt, mely alkalommal Jankovics Dusan került ki mint győztes az urnából.

— **Uj polgáriskolai tanár.** A nagybecskereki községi népiskola fiatal derék tanítója Gockler Lajos a polgári iskolai tanképesítő vizsgát Budapesten jeles sikerrel letette. Szívünkől gratulálunk a jeles, fiatal tanítónak s kívánjuk, hogy a helyi polgári iskolánál mielőbb alkalmazást nyerjen.

— **A nagybecskereki községi népis-kola IV. A)** fosztályának június 25-én tartott zárvizsgáján a tanulók szabatos, kitünő feleletei oly kellemesen lepték meg a szép számmal jelenvolt vendégeket, hogy Stagschmidt János ur két szegénysorsu, de kitünő szorgalmu tanuló: Bancsák István és Lázits Zsivat 2—2 ezüst forinttal meg is jutalmazott. Fogadja a nemes adományozó az igazgatóság hála köszönetét.

— **Érdekes postai újítások.** A mai nappal a következő fontos újítások lépnek életbe:

Az utalványozási illeték 10 forintig 5 kr.; eddig 10 kr. volt. A nemzetközi utalványozási illetéknek minimális tétele 20 krról 10 krra szállított le. A magyar szent korona

deztetett Rud faluban, Alsó Tur mezőváros és vasuti állomástól egy óra járás. Már ez idén néhány előkelő család fölvetetik. Kényelmes lakás, olcsó és pompás étkezés, fürdőhasználat a legolcsóbb árak mellett. Őszszel szőlő kura. Részletes felvilágosításokkal készséggel szolgál a rudi postamesteri hivatal. Rud, U. p. Alsó Tur.

— Mit szólsz, ha ott töltenék a nyarat? Ugyis gyöngelkedel. A kávé már nem izlik ugy neked, mint egykor.

— János! te még mindig a régi vagy, a jó Petonovits János!...

— Amália!...

Hazajövet rögtön ír a rudi postamesternek. A válasz nem késik. Lakás (kényelmes szoba két ágygyal) egy óra: 30 frt. Étkezés (reggeli, ebéd, oszonna, vacsora) két személyre 30 frt. Fürdőhasználat, naponkint akár tiszter: személyenkint: 15 frt. A falu völgyben fekszik, a levegő üde stb. stb.

— Kicsit sok! De ki tudja: meddig élünk meg?! Elvezzünk, ugy-e Amália?

— Oh, Petonovits! Te még mindig a régi vagy!...

Nagyot füttyöl a vonat és tovarobog Alsó-Turról.

— Melyik a rudi postamester hintaja? kiáltja Petonovics János, miután a pályaházból kilépett, karonfogva Petonovitsnéval.

— Ez itt, la! kurjantja Palya egy szekérről, édes mosolylyal a jövőbeli bagók reményében.

— Hiszen ez nem hintó?!...

— A ténsasszonyka tisztelteti, kezeit csókolom, a nagyságos urakat, hogy a hintó rudja éppen ma eltörtött...

Két nagy koffert és egy szerelmes öreg párt visz döcögős uton, szalmával bélelt szekéren, az imént kapott „kurtát” boldogan szopogatva. Palva: a postáslegény, a kocsis, a mindenes. Azaz, hogy nem is ő viszi, hanem az a szegény, sovány gebe huzza, izzadva, lihegve s kinnal szaporitva lépteit, ha Palya állatvédegyesület ellenesen meg megismogatja az ostorral: „Gyi te, Rózs!...”

— Jaj, Petonovits, meghalok! — rebegi Amália — máris kimerültem a sok rázástól.

— Légy nyugodt, Amália. Ilyen a vidék. Mindjárt ott leszünk. Ugy-e Palya? Hupp! s az öreg pár az iménti lökéstől majd kippotyán a szekérből.

— Mindjárt ott leszünk, nagyságos uram — feleli Palya nagy nyugalommal. Ha azon a hegyen, amott la! átértünk, akkor jön egy másik hegy, aztán jön a lepényi pusztá, aztán még egy hegy s aztán Rúdon vagyunk, nagyságos uram, kezeit csókolom.

— De hiszen azt írta a postamester ur, hogy egy óra járás Alsó Turról...

— Jární igen, de kocsival, különösen kérem, a Rózsival, négy óra, ha jól megyünk...

A postamester, a felesége, de még a postamesteri csemeték is ünneplő ruhában várják, lelik a kapu előtt a két fürdővendé-

get. Alkonyodik. A konyhában már vígan pattog a tűz, két előbbi fürdővendég: egy libának és egy kacsnak csupasz testét izletessé sütvé. A legnagyobb szobában már terítve van, közösen a fürdővendégek s a postamesterék részére s az asztal közepén, színes cserépkorsóban nagy bokréta diszlik kertvirágokból.

— Jönnék! kurjantja a legkisebbik csemete, az öt éves ifj. Percz Márton. Ott! Ott!...

Perczné megigazitja ruháját, a férje nyakkendőjét, a gyerekeken is igazít itt-ott valamit.

— Éljen! Éljen! ordítja az öt csemete s a szekér bedöcög az udvarra, hol Rózs legott földre rogy, de Palya segítségével és lökéseivel ismét csak feltápáskodik.

Petonovics János csak lemászik valahogy a szekérről, de felesége erre képtelen. A postamester, a postamesterné s a nyugdíjas aljárásbíró, mind a hárman alig képesek levonszolni a felájult asszonyt, aztán az ebédlőben karosszékre ültetik.

— Oh, Petonovits!

— Amália, légy erős!

— Nagyon gyöngé, sugja a postamesterné. No de majd segít rajta a fürdő, a levegő, meglássa, nagyságos ur! Talán egy kis borocskát adjunk neki? Van ám jó fehér, jó vörös bor, igaz, a bort extra számítjuk...

Az öreg asszony semmit sem eszik, az ur is csak keveset, felhörpönt egy pohár bort s aztán nyugalomra térnek.

területére szóló levelek sulya 250 grammról 300 grammra emeltetett. illetékek 250 gr.-tól 500 grig 15 kr., a helyi forgalomban 9 kr. Tértfogatuk a 30, 20 és 10 cmt egyik irányban sem haladhatja meg.

Mindennemü levélpostai tárgy utánvételel térhelhető és pedig a belföldre, Ausztria és Boszniába szólók 500 frt, a külföldre címzették pedig 500 frank, 400 márka, illetve 250 skandináv korona értékben. Szállítólevél nem szükségeltetik, csak címzésük eszközlendő a következő minta szerint:

Utánvétel: 50 frt, ötven forint 30 kr.

Feladó: X. Y

Nagybecskerek.

Tekintetes

Halmi Ferencz urnak

Kolozsvárott.

Ajánlva

Magyar-utca 3. sz.

Ezen utánvételes levelek ajánlva adandók fel.

A csomagok utánvételi jutaléka (provisió) a belföldi forgalomban (Magyarország, Ausztria és Bosznia) minden 2 forint után 1 kr, legkisebb tétel azonban 5 kr. Németországba szólóknál forintonként 1 kr., de legalább 6 kr., ugyszintén a Svájcba szólóknál; egyéb országokba szólóknál 10 forintonként 10 kr.

Megváltozik a magyar zsent korona területére szóló 500 gramm sulyu csomagoknak díjtétele is, a mennyiben 12 és 24 kr díj helyébe 75 kilométerig 15, illetve az első távolsági fokozaton kívül 30 kr. lép; az értékportó e forgalomban annyira változik meg, hogy 300 forintig 6 krajczár egységes díj szedetik; eddig 50 forintig 3 kr. járt.

Bulgária, Egyiptom, Franciaország, Olaszország, Portugál, Románia, Tunis és Kamerun német védnökségi területre értékdobozok küldhetők; ezeknek felszerelési módjára névze a postahivatalok külön fölvilágosítást adnak.

Vasuti előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszterium vezetésével megbízott pénzügyminiszter Csekónics Endre gróf zombolyai nagybirtokos és főrendiházi tagnak, a Debreczenti Nagylétáig vezetni tervezett helyi érdekű vasutból kiágazólag Hajdu Bagostól Derecskéig vezetendő helyi érdekű vasut-vonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Hű a sirig. Saághon (Temesmegye) néhány nap előtt meghalt egy csinos 17

éves leány, Kramp Erzsébet. Kedvesét, Pfeifer Péter 20 éves kocsist, mély bánat epesztette utána és tegnap reggel 8 órakor föbe lökte magát. A szegény fiú több nap óta nem evett, nem aludt és czéltalanul bolyongott az utcákon. Pisztyának golyója szétfrencscentette agyvelőjét és rögtön halált okozott. Asztalán egy levelet hagyott hátra, melyben felvilágosítást ad a felől, mi vitte őt rá a végzetes tett elkövetésére. A levél így hangzik: „Kedves szülőim, barátaim és ismerőseim! Értésitlek benneket, hogy az Erzsike miatt löttem magamat föbe. Megesküdtem neki, hogy ha ő meghal, én is megfosztom magam az élettől és megtartottam eskümet. Az én kedves, édes Erzsikém nincs többé! Bocsássatok meg, ha vétettem valamit. Temessetek el kedves Erzsikém mellé, a kit nem felejtetek el soha, soha. És ne szállítsatok ki kocsin, hanem barátaim vigyének ki. És ha nem helyeztek el Erzsikém mellé, akkor ti se legyetek boldogok. És most zárom soraimat sok üdvözlettel és csókkal. Pfeifer Péter.“

Az öngyilkosság kétségtelen lévén, a holttest eltemetését elrendelték. Az öngyilkos utolsó óhajta teljesedésbe ment; — oda temették kedvese mellé.

Ravachol kivégzése. Párisból jelentik, hogy Ravachol anarkista kivégeztetése közvetlen küszöbön van. Ugyanis Ravachol határozottan visszautasította, hogy ügyét a semmitűszékhez felebbezzék, habár erre az anarkisták levelekben felhívták. Az anarkisták névtelen levelekben rettenetes bosszúval fenyegetőznek, ha Ravachol halálát ítéletét tényleg végrehajjták. A fogházi lel kész megtérítési kísérletei Ravacholnál eredménytelenek maradtak. Ellenben Ravachol szorgalmasan olvassa a pápai enciklikát a szociális kérdésekről.

Falusi csendélet. Temesmegyei Marány községben nem régiben skandalozus eset történt, mely szomorú világításban tűnteti fel az oláh nép műveltségét és erkölcsiességét. Negru Lázár fiatal gazdának édes atyja szemét fiatal csinos menyére vetette, mely azonban apósának tolokodásait, szerelmi vallomásait semmibe sem vette. A fiatal nő közönye annál inkább élesítette a vén szerelmesnek vágyait, ki egy napon, midőn fia otthon nem volt, erkölcsstelen vágyait a nő minden erőlködése daczára kielégíteni törekedett. Midőn a hazatért férj az esetről, mely családi élete boldogságának egy csapással véget vetett értesült, annyira

dühbe jött, hogy apját, de mert felesége ártatlanságában sem akart hinni, azt is megölni akarta. A nő férje dühé elől a szomszéd-ágba menekült. Majd panaszt emelt apósa és férje ellen a bíróságnál. És mert mert az egész családról többé nem akar tudni semmit, a válópört is megindította.

Irodalom és művészet.

* „Az én falum“ czimen Csoór Gazi egy kötetnyi rajzot adott ki Szegeden. A fiatal szerző a legújabb irói generációhoz tartozik s itt is főként ahoz, a mely alig ir meg egy pár nyomdafestékre megérett tárczát, már siet kötetten lépni a nyilvánosság elé. Egyébként nem új ösvényeken halad. A kötet csaknem minden egyes darabja erősen emlékeztet a Sipulusz-féle tárczákra, a melyek ma sokfelé örvendenek tetszésnek, bár irodalmi értékük alig nagyobb mint terjedelmük. Amde ennek a kötetnek Sipulusz-utáizatai jóformán nélkülözök a burleszk komikumot, a leleményt s az eszméknek azt a furcsa lánczolatát, a mi amazoknak sokszor sajátos zamatot kölcsönöz. Így mindjárt a „Rontás“, a „Börzso-bor“, „A falu bölcsői“ czimű rajzok határozottan izetlenek s nem azt mutatják be, a milyen a szerző faluja, hanem azt, a milyen nem. A szerző úgy látszik az erősen megnevetető eszközök keresésében megfedkezett arról, hogy a hatvanas évek humoristáinak az az eszköze, a mivel a falura és kisvárosokra a legképtelenebb ostobaságokat rákentek, már régen el van csépelve s a mai irodalom há' istennek egészen egyebet lát és keres a falusi életben, mint a mit Csoór Gazi feltalal. A tizenkét röpke rajzot tartalmazó kötet egyébként Endrényi Lajos kiadásában 1 írtért megszerezhető. (S. D.)

* A „Női szépség művészetének tan-könyve“ czimmel egy igen érdekes s a nőkre nézve nélkülözhetetlen könyvet írt Brankovics György, a „Magyar Nők Lapjának“ fel szerkesztője. A könyv tartalma a következő: I rész: A női szépségről: általában s a szépség ápolásáról különösen. — II rész: A bőr ápolásáról és szépítéséről: 1. Fürdés, mosdás. — 2. A bőrszépség hibái. — 3. A bőr és arcz szépítése. — 4. A bőr és arcz szépítőszerei. — III. rész: A haj ápolásáról és szépítéséről: 1. A haj fesülése, mosása, kenése, sütése. — 2. A haj betegségei. — 3. A haj

Pereczné a férjére néz, Perecz Márton a feleségére s mind a kettő mosolyognak...

— Alszol, Petonovits?
— Nem. Hát te, Amália?
— Én sem. Nagyon keményen fekszem.
— En is...
— Ugy látszik: csak szalmazsák van alattam; a két párna sülyed a fejem alatt...
— Eppen úgy, mint nálam.
— Hány az óra?
— Várj csak, gyufát gyujtok. Phü, ez a kénes gyufa! Tiz, éppen tiz óra...
— Istenem, mit csinálunk reggelig?!
— Gondolom Jókai írja, ha nem tudunk elaludni, mondjuk el addig magunkban az egyszeregyet, a mig elalszunk. Próbáljuk meg.
Félóra múlva:
— Petonovits, mennyi kilencszer kilenc?
— Nyolczvanegy.
— Alszol?
— Nem. Hát te Amália?
— Én sem.
És ez így variálódik hajnalig.

*
Kukorékolás és a postamesterné káromkodása, melylyel a csalédséget álmából fölszavarja, jelszik, hogy hajnal van. Csakhamar sürgős forgás keletkezik az udvaron. Világosság hatol Petonovitsék szobájába s öök könnyebbülten lélegzenek; végre: vége ez éjszakának!...

Főkelnek, felöltözködnek s aztán kinyit-

ják az ablakot. Kellemes, friss levegő érinti arcukat. Künn minden üde, zöld, harmatos. Palya álmosan botlik ki az istállóból s majd hogy föl nem löki Hankát, ki szintén álmosan bandukol az istálló felé, hogy a Bim böt megfesse.

— Jó reggelt! Már fönn, oly korán?! Még sohase láttam ilyen friss budapestieket. Hogy esett az éjjeli nyugodalom?

Oh, ha ez a két öreg nem volna olyan jó, szelid, udvarias természetű, de így...

— Köszönjük, kedves Pereczné, elég jól. Feleségem ugyan kissé nyugtalanul aludt...

— Na, na, csak első éjjel. Nagyon erős itt a levegő s a nagyságos asszony még nem szokta meg, de majd később... Igaz, nagyságos uram, szabad kérnem néhány szóra...

— Oh, kérem, kérem, rögtön kimegyek, csak a felöltömet veszem magamra. Amália, vedd magadra a kendőt, s csukd be az ablakokat, édes, megfázol, hűvös van. Jövök, jövök...

— Bocsánat, Petonovits ur, de a mi fürdőkben úgy szokás, hogy a fürdőzési és étkezési díjat legalább fél hónapra előre kell fizetni, az első napon... bocsánat!...

— Kérem, rögtön, csak tessék összeszámolni...

— Oh, mindjárt megvan. Lakás kettőjüknek fél óra: 15 frt. Étkezés: 15 frt. Fürdőhasználat: 15 frt. Összesen: 45 frt. Tegnap egy üveg borocskát tetszett... talán mindig tetszik? úgy fél hónapra 5 frt, — tehát 50 forint, nagyságos uram.

Az ideszállítás Alsó-Turról ingyen volt. Oh, mi méltányosak vagyunk a vendégekkel...

Petonovics János egy ötvenest ad Perecznének, ki erre majdnem felkaczag örömeiben.

— Még csak négy óra van, tán annyira sincs, de azért talán méltóztatik már reggelizni, friss tehéntej... Hanka! Hanka! Hol vagy? Siess!...

— Én tejet is iszom, de a feleségem szereti a kávé...
— Kávé, az nincs. Azaz, hogy van, de az extra számítódik... bocsánat! a városból kell hozatni, szegény ez a falu... Különben lesz kávé, lesz, majd megegyezünk később...

Jóval a reggeli után, ugy nyolcz óra tájban, Petonovitsék látni szeretnék a — fürdőt.

— A fürdőt?!... Mindjárt, kérem. Márton, gyere csak. Vezesd karonfogva ő nagyságát.

Viszont az öreg Petonovics udvariasságból karját nyujta a postamesternének, ki azt egy herczig pukkedlivel megköszönve, elfogadja.

— Még kissé kezdetleges, kicsiny, könyörgöm, de hiszen minden kezdet nehéz. Ez itt a fürdőkabin...

— A méhes?!... csodálkozik Petonovitsné.

— És ez itt... itt, kérem, ez a fürdő. Jövő évre már nagyobb lesz és fődött. De így is kettőn elférnek benne. Vastartalmu, valósággal! Talán méltóztatik rö-

gyógyítása és szépítése. — 4. A haj gyógyító és szépítőszerrei. — IV. rész: A szem ápolásáról és szépítéséről: 1. A szem épsege és tüze. — 2. A szem, s szemöldök s pillák bajai. 3. A szempillák szemöldök szépítése. — 4. A szempillák s szemöldök szépítőszerrei. — V. rész: Az orr ápolása és szépítése. — 1. Az orr bajai. 2. Az orr gondozása és szépítése. — 3. Az orr gondozó és szépítőszerrei. — VI. rész: A száj ápolásáról és szépítéséről. 1. A száj üdesége, gondozása általában. — 2. Az ajkak, a foghús, a fogak bajai. — 3. Az ajkak, foghús, fogak gyógyítása és szépítése. — 4. Az ajkak, foghús, fogak gondozó és szépítőszerrei. — VII. rész: A nyak és a karok ápolása és szépítéséről. 1. A nyak és karok bajai. — 2. A nyak és a karok gondozása és szépítése. — A nyak és a karok szépítőszerrei. VIII. rész: A kéz és láb ápolása és szépítéséről. 1. A kéz és láb bajai. — 2. A kéz és láb gondozása és szépítése. — 3. A kéz és láb gyógy- és szépítőszerrei. IX. rész: Testszabályozás: 1. Az üdeség és erő előmozdítása s fentartása. — 2. Az üdeség s erő előmozdítószerrei. — X. rész: Illem és toalette. 1. Az illemes mozdulatok. — 2. A sikkes öltözködés. — 3. Az illatszerek. — 4. Szagcsökkentők. — A „Női szépség művészetének tankönyve”-ét igen csinos kiállításban a „Magyar Nők Lapjának” kiadóhivatala adja ki. A sajtó alatt levő műnek bolti ára 1 frt 50 kr. leendő. A „Magyar Nők Lapjának” előfizetői azonban e könyvet kedvezményként (10 kr. postaszállítási díj megterítése mellett) ingyért kapják. A „Magyar Nők Lapjának” előfizetési ára egész évre 6 frt, felévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Megrendelések a kiadóhivatalhoz (Budapest, kishíd utca 9 sz.) küldendők. — Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése július hó 1-én.)

Budapest, július 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházban ma folytatták az italmérési törvényjavaslat tárgyalását. Ellene felszóltak Okolicsányi László (függetlenségi) Déry (nemzeti) Isserkutz Győző (nemzeti) Holló Lajos (Uzronpárti). Láng Lajos államtitkár a Ház osztatlan figyelme és tetszése

tön fürdeni? Még hűvös van, jobb lesz később... S most tessék a kertben sétálni, mulatni, szórakozni, élvezni az isteni levegőt. Nekünk dolgunk van, gyere, Márton. Jó mulatást!

— Petonovits, minket megcsaltak...

— Amália, légy erős! Ilyen a vidék...

— Ez nem fürdő!?..... És te már fizettél!

— Nem rosszakaratból tettem, Amália. Miattad! Hogy egészséges légy, sokáig élj! Ha már fizettünk: itt maradunk egy fél hónapig, ha akarod. Fürdeni ugyan nem fogunk, de az ágyadat megigazítottam, meg én! És milyen jó, milyen üde itt a levegő! Nézd: milyen szép zöld itt minden! Szívd magadba a levegőt, édes Amáliám, hogy egészséges légy, sokáig élj...

— Oh, Petonovits! Te még mindig a régi vagy! A jó Petonovits János...

Thewrewk István.

„Hatóság elleni erőszak.”

Irta: Csóor Gazsi.

Kohn Poldi, elválván Kompolthytól, vas kereskedéssé alakította át üzletét, melyet újabban pálinkaméréssel kötött egybe. Helyes is. Kapára, kaszára nyomban, helyben meg lehet inni így az áldomást is.

Egyszer szerfölött kopott külsejű vevő fordult be a modern kereskedésbe. A legelső vevő az átalakítás óta. Kohn Poldi szeme megvilant: lesz üzlet! Nyomban ki rakja a legtökéletesebb kapak egész sorát

között felelt valamennyi szónoknak kitűnő szakszerű beszédben. Horánszky tegnapi gunyos megjegyzésére igen ügyes ríposztal felelt.

— Ha pénzügyi közegek felett más tréfál - ugymond - azt értem, de már attól a ki maga is bársonyszékre aspirál, attól csodálom. (Nagy derültség).

Utána Gaál Jenő beszélt, szakszerű beszédben fejtve ki ellenzéki álláspontját.

Gaál beszédje után Bánffy elnök az ülést bezárta.

Főrendiek értekezlete.

Budapest, július 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főrendiház a jövő hét elején veszi tárgyalás alá a költségvetést. Élték vita várható ez alkalommal a főrendiházban, melynek előzményeül tegnap délután több főrendiházi tag értekezletre gyűlt össze, Vaszary Kolos hercegprímás elnöklete alatt. Az értekezlet tárgyát egyházpolitikai kérdések képezték és az elnök hercegprímás kijelenté, hogy a választások után, az elkeresztelési kérdés gyökeres megoldása végett a kormánynak javaslatot tett, melyet még nem hoztak nyilvánosságra. A hercegprímás előterjesztése után többen felszóltak, helyeselve a primás álláspontját. Végezetül oly vélemény nyilvánult, hogy a kormány által legutóbb elfoglalt álláspont, a javaslat keresztültvitelét könnyíteni fogja.

A király Bécsben.

Budapest, július 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, ő Felsége tegnap este 10 órakor Bécsbe érkezett. Hivatalos fogadtatás nem volt.

Ismét világiállítás.

Budapest, július 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Párisból

a pléhvel bevont pudlira. Csutorás (Kocza) Mihály azonban már megvette a kapát a városban, hetivásárkor. Itt csak az áldomást akarja meginni. Kohn Poldi szomorú arccal pakolja vissza a portékákat s gépiesen nyul a pálinkás üveg után.

A „dézni” kész. Csutorás sóváran nyul utána. Már meg is fogja. Épp emeli szájához.

— Hopp! Hol a pénz?

Kohn ur, bár modern üzletét egészen hiteltől rendezte be, hitelezni nem szokott, különösen nem kopott külsejű embereknek, ha mindjárt oly kiterjedt családból származott is, mint Csutorás (Kocza) Mihály. A sértésre Csutorást előnté az epe. Gyűlöletteljes megvetéssel nézte le a hitvány embert, ki nála nem hisz 4 krajczárt. Saolani akar, nagyot, lesújtót. És nem szól semmit. Csak vasmarokkal emelé ajka felé a „verdungot”. Kohn ur húzá ugyanazt vissza. Kohn ur gyengébb: hamarabb kifárad a huzavonában. Haragos szavakkal akar fölényre emelkedni: le nyomorult csavargózza a vevőt. Csutorás polgári állásában mélyen sértve érsi magát a kitor belőle a düh: le gaz ember-csalózza Kohn urat. Majd mindkettő egyszerre ordít egymásra s csap éktelen lárma. A pálinkásüveg sorsa még mindig nincs eldöntve. Tartja minikét fél még most is markában. Csak a haragjuk, az dühöng s szórja árját czikornyás, éktelen szavak alakjában.

Az utca-népség már sűrű tömegben nyüzsög a bolt előtt. Élvezi a rendkívül érdekes látványt, melynek úgy látszik, nem

jelentik, a francziaországi kamarában mozgalom indult meg, hogy 1900-ban világiállítás rendeznek Párisban.

Botrány az osztrák valuta-bizottságban.

Budapest, július 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az osztrák valuta-bizottság tegnapi ülésén, mint Bécsből jelentik, komoly botrány adta elő magát. Az egyesült baloldali tagjai ugyanis, tüntetőleg kivonultak a tárgyalásról, és így határozatképtelenné tették a tanácskozást. Az ülést föl kellett függeszteni, úgy hogy a tárgyalást csak azután folytatták, midőn a szükséges 25 bizottsági tagot nagy nehezen összehozták, mire gyorsan le tárgyalták a javaslatot. Az eset bécsi politikai körökben szenzációt kelt, és nyilvánvalóan tartják, hogy a baloldal ezzel ki-erőszakolni akarja Taaffétól a németek érdekeit.

Az angol választásokról.

Budapest, július 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból jelentik, Gladstone tegnap nagy beszédet tartott, mely rendkívüli fel-tűnést keltett. Az agg államférfiu kifejtette, hogy Irlandnak ugyanazon jogok adandók meg, melyeket Skócia élvez.

Ravachol és az anarchisták.

Budapest, július 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik, hogy az anarchisták épen nem akarják, hogy Ravachol meghaljon. Megmentésére elkövetnek minden lehetőt. Hir szerint a kivégzés napján bombákat fognak a katonaság közé dobni, a hatóság fejeit pedig egyenesen revolverrel támadják majd meg.

lesz ma vége. Ezek megeszik egymást, de mindjárt. — Dehogyan ették!

Ezen közben Guba Jóska kisbíró megjelen. A rendnek öre bámulatos tapintattal fejt meg a kényes kérdést: megitta maga a pálinkát.

— Még sem adtam oda a csavargónak! — hangzik Kohn urból az önelé-gültség.

— Még sem fizet előre egy szavazó-polgár! — szólalt meg Csutorásban a nemes büszkeség.

S mindketten megnyugodtak.

Guba Jóska azonban megtörölvén be-kecse ujjával száját, hivatalos méltósággal megszólal:

— Csutorás (Kocza) Mihály, a törvény nevében kövessen!

— M’ má’ no?

— Közbotrányt okozott kend!

Elismerésre méltó az a tisztelet, mely-lyel Gödölye népe viseltetik a törvény, a rend s annak emberei irányában. Csutorás is követte a kisbíró az első felhívásra. Ellenben már nem egészen helyes az a gyongédtelenség, a mivel Guba Jóska a faluházán egy pöndörítéssel szokta a törvénybíró elé tessékélni a feleket. Ezenképen állítottott a törvénybíró elé Csutorás (Kocza) Mihály is, bár előbb még úgy látszott, szerette vón méltatlankodását öklével is kifjezni a goromba kisbíró orrán. Ebben azonban meg-akadályozta a törvénybíró komoly szava:

— Hogy hijják kendet?

— Csutorás (Kocza) Mihály a becsületos nevem.

A csehek kívánsága.

Budapest, július 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Brünnből jelentik: A morva sziléziai kiállítás mai bemutatása alkalmával Cepek János bysztrici birtokos így szól a császárhoz: Felség, a cseh lakosság leg-hőbb óhaja menne teljesedésbe, ha Felséged cseh királylyá koronáztatná meg magát. A császár azonnal elfordult és egy másik csoporthoz ment.

Elvert oláh izgatók.

Arad, július 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap este itt óriási tüntetés volt azon 26 oláh izgató ellen, kik a „Tribuna”-ban megjelent hazaáruló nyilatkozatot aláírták. A tüntetők mintegy ezren voltak és impozáns fölvonulást rendeztek azokban az utcákban, hol a kérdéses nyilatkozat aláírói laknak. A tüntetés békés jellegű volt mindaddig, míg a tömeg a Zemplényi-kávéház terraszához nem ért, hol Oncu Miklós ügyvéd és Mongra Vazul dr. theologiai tanár ültek, kik mindketten ismert tulzó izgatók. A két notorius alak láttára a tüntetők irtózatossá zajongásba törtek ki és követelték eltávolításukat. A tömeg indulatát a tetőfokra emelte Mongra kihívó viselkedése, mire három előkelő fiatal ember odalépett Mongrához és távozásra szólította őt fel. Mongra az ott ácsorgó oláh papnövendékek sorfala közt megvető tekintettel mérte végig távozásá közben a tüntetőket, mialatt egy oláh theologus arczul vert egy diákot, mire a tömeg az oláhokra vetette magát és azokat nyomban szétverte. Mongra pap-tanárt a földre teperték, botokkal elverték s lekötötték. Beles theologust pedig, — a ki a diákot arczul ütötte — véresre verték. Ekkor végre a rendőrséget akcióba vitték és ez szétszórta a tüntetőket. A városban rendkívül nagyfokú izgatottság uralkodik.

— Hány éves?
— Tudja a Jézus! Vagyok tán hasonhat.
— Nem harminczhat?
— Hát jól van, ha elég lesz annyi.
— Hol lakik?
Cs. K. M. a mutatóujját rányomja az orrára:
— Hol lakom? ... Hol is ... Megvan. A sóház felé, arra, amerre a régi sóház volt; tetszik tudni, a hogy lemennék az alvégen, de nem egészen le. — Merre hát?
— A hogy van a régi sóház, arra felé kell kanyarodni, aztán be kell menni egy kis közbe. Az ut ki van deszkázva. — Hova kell hát menni? — A hol Pörösék laktak.
— No, ha aztán odáig elértünk. — Akkor tiz házat kell olvasni. — Igy kiérünk a harmadik utcába. — Igen. — Megyünk még messzebbre. — A tizedik ház nagy, sárga épület. Ott meg kell kérdezni, hogy a házban lakik-e a hajnal Gyurka? — Hátha nem lakik ott? — Akkor el kell menni. — Hová? — Azt már magam sem tudom.
A törvénybíró odaszól a jegyzőkönyvet vezető kisbíróknak: „Ismeretlen lakásu csavargó” és folytatja a kihallgatást:
— Volt-e már büntetve?
— Igen is voltam, öt hétre.
— Miért?
— Beverte a fejem Barna Sándor.

Közgazdaság.**A budapesti gabnatörsdéről.**

Budapest, július 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Buzakinálát és vételkedv kedvező, forgalom 28000 métermázsa Effektiv magvak változatlanul jegyeznek.
Határidő üzlet:
Buza őszre 8 00—02.
Tengeri jul.—aug. 4.72—74.
Tengeri aug.—sept. 4.84—86.
Zab tavaszra 5.39—41.
Zab őszre 5 35—37.
Káp-repeze 11.56—60.

REGÉNY-CSARNOK.**Rangon alul.**

— Elbeszélés. —

Irta: P. Szathmáry Károly.

(4-ik folytatás.)

— Gróf ur — mond Matild, nagy sötét szemeit a grófra emelve — e kérdésnek megfejtése nagyon egyszerű: Európában vagyunk és nem Amerikában.
— Értem. Tehát a rangkülönbség — mond elkomolyodva a gróf. Csakhogy ez néhány nap előtt is megvolt.
— Erre is igen egyszerű a válasz gróf ur: akkor ön kárvalott utas volt, ki segélyünkre szorult; ma pedig grófi látogató, kit nagy tisztelettel kell fogadnunk.
— Értem — mond keserűen Elemér gróf — értem a gunyt, mely e szavakban rejlik; de bocsássa meg a kisasszony, ha ezt nem tartom amerikai megfejtésnek. Emberek vagyunk mindannyian, Isten és a törvények előtt egyenlők; és én nem hiszem, hogy a lelki szegények módjára valamivel jelét adtam volna e házban annak, hogy saját véremet a másokénál nemesebb anyagból valónak tartom. Higye el Matild kisasszony, hogy bármily czímet vagy rangot viseljen valaki: azáltal, hogyha azt másokkal érezteti, lemondott a legszebb előjogáról, arról, hogy művelt embernek tartásák.
— Ez a gróf ur nemes gondolkodására mutat — mond Matild némi zavarral — de a kör, melyben mi itt élünk, másként gondolkodik. Azt hiszem a gróf urnak ezt nem kell magyaráznom.
— Igaza van — felel valamivel vidámban a gróf — most már magam érzem szükségét annak, hogy én tegyek határo-

zottabb és őszintébb nyilatkozatot. Szabad, független ember vagyok; tetteimben saját lelkiismeretemen kívül nem korlátoz senki és semmi. A világ nagy részét bejártam; hazámnak rangombeli köreit is jól ismerem; de szavamra mondom a kisasszonynak, a legközelebbi napokig nem éreztem szívemet gyorsabb lobbanásban. Ismerem ama körnek előítéleteit, melyben születtem, de oly keveset adok reájok, mint akár egy amerikai yankee. Nem tartozom a hirtelen föllobbanó természetek közé: de multkori látogatásom oly maradandó benyomásokat tett lelkemre, melyek befolyása alól menekülni sem nem tudok, sem nem akarok. Nem emlékezem, hogy több egyszerűséggel és igénytelenséggel, több megnyerő tulajdonságot láttam volna egyesülni, mint kedgyednél Matild kisasszony. Ha jól emlékezem, első látogatásom alkalmával is kifejezést adtam ez érzelmeknek. Most hát csak arra kérem, ítéljen maga: jogosult-e egy ferfit, ki a legszentebb hódolattal közelit hozzá, hűggen utasítani el csak azért, mert az esetleg egy más társadalmi osztályhoz tartozik? És várhattam-e ezt épen a kisasszonytól, ki oly országban növekedett föl, hol az embert csakis belső értéke szerint mérlegelik?

Matild kisasszonynál e beszéd alatt nagyon lassan haladt a himzés; többször öltött oda, hova nem kellett volna, sőt egy ízben fehér ujjaskáját is megszurta. Szünet állott be, de végre is éreznie kellett, hogy a gróf kérdéseire felelettel adós.

— Kérdéseire — mond kissé remegő hangon — kérdésekkel válaszolok. Hiszi-e gróf ur, hogy mások is akként gondolkodnak e tárgyról, miként ön most nyilatkozott? Hiszi-e, hogy saját családja körében is kifogástalannak tartanak azt a felfogást, melyet az elébb nyilvánított?

— Már mondtam — felel Elemér gróf — hogy én egészen független ember vagyok.

— A szó igen szép — gróf ur — de ha alapját keressük, rendesen úgy járunk vele, hogy a valót sokkal távolabb állónak tapasztaljuk a szó általános jelentésénél. Én Amerikában növekedtem föl, mint általában mondani szokták, a szabadság és függetlenség hazájában: de a társadalmi felfogástól és saját körzetétől még ott sem független senkisémet.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Főmunkatárs: Jurkovics Aladár.

— Hát ilyen ember vagy, Mihály? Nesze! Soha sem javulsz már meg? Nesze! Még a hivatalban sem hagyaz békét a feleségednek? Nesze! Nesze!
A mogyorófa szőja, ki tudja, mikor hallgat el törvénybíró uram kezében, a kit méltó haragra lobbant mindig, ha asszonyt és gyöngéket lát bántani.
Szerencsére azonban Guba Jóska, a ki a község érdekeit és vagyonát éber szemekkel őrzi mindig, még idejekorán felugrott az asztaltól:
— Hagyja csak, törvénybíró uram! Majd elbánok én vele! Hát te kivereted a község háza ablakait, itt, a mi szemünk látlára! Hát fizetsz te adót, te rongyos, te paraszt, te csavargó!
Közben Guba Jóska pufolta és tépázta Csutorás Mihályt, a ki végre is, bármint tisztelte különben a törvény embereit, egy nagyot fújt és vakszemen vágta a kisbíró. Guba elterült ájulva a földön.
Csutorás Mihály aztán szétnézett:
— Hol a másik?
A törvénybíró azonban már átszaladt a csendőrlaktanyába karhatalomért és szuronyos csendőrökkel jelent meg az ajtóban.
— Fogják el ez embert, hatóság elleni erőszak miatt! — szól vala Csutorásra mutatva a község erélyes és már lehiggadt oszlopos tisztviselője.

— Há'szen azért őt csukták volna be, mit beszél kend bolondokat!
— Én is bevetem ám az övét!
— Az már más! Irja! ... büntetett előéletű.
— Van-e asszony?
— Van, egy ötven éves ...
E pillanatban kivágódott az ajtó s beereszté nyílásán az asszonyt. A vallomás utóját meghallotta.
— No lássa törvénybíró uram, már megint! — sziszegett urára Csutorásné. — Hát sietek ide, hogy kimentsem ezt az ágrólszakadt embert, mert hallottam, hogy megint garzdaságot csinált már. Oszti' még itt a törvény előtt is megcsufol! Hogy én ötven éves vagyok! Ötven éves a nagyapád, te csavargó, gézengúz, kasza-kapa kerülő! Ilyen emberrel legyek én egy tető alatt! Pfüj, soha, soha! — nyelvelt Csutorásné asszony és végezetül képen vágta két oldalt a vádlottat, közben ezt hangoztatva:
— Nesze ötven esztendő, nesze a másikra is ötven esztendő!
Aztán elrohant és úgy bevágta az ajtót, hogy az ablak kinyílt, a falhoz vágódott és két szeme csörömpölve hullott ki a nagy-utcára.
Csutorás (Kocza) Mihályt megmenteni nem lehetett.
A törvénybíró alig ocsudott föl a kínos incidens hatásából, kapta mogyorófa-pálcáját s döngetni kezdte a vádlottat:

H i r d e t é s e k.

9322. ki. szám 1892.

(301-2.1)

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Nagybecskerek r. t. város közönsége által Nagybecskereken Révay-utcában létesítendő honvédlaktanya kibővítés és melléképületek összes munkálataira a következő feltételek mellett ezennel írásbeli zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

1. Az építő munkák összesen 52.600 frt o. é. vannak előirányozva.

2. Az árlejtésben résztvehetnek mindazon képesített vagy bejegyzett szakértő vállalkozók akik üzletük folytathatására hatósági engedéllyel bírnak.

3. Az összes építőmunkálatok egyszerre egy vállalkozónak adának ki egységáruk szerint.

4. Az ajánlattevők az egységárukra nézve ajánlatba hozott árendedés vagy felülfizetés százalékban kifejezett nagyságot számokkal és betűkkel is kiírni tartoznak.

5. Az 50 krros bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb f. évi **július hó 7-en** d. u. 5 óráig nyújtandók be Nagybecskereken a II. tanácsnoki hivatalánál, mert később érkező ajánlatok figyelembe vételét nem fogadják. A lepecsételt borítékon megjelölendő az, hogy a nevezett laktanya kibővítésre vonatkozó ajánlat foglaltatik benne.

6. Távirati uton küldött ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

7. A beadott ajánlatok f. évi július hó 7-én d. u. fél 6 órakor fognak a polgármesteri hivatalban felbontatni, mely alkalmal az ajánlattevők is jelen lehetnek.

8. Kötelesek az ajánlattevők az öt (5) százaléknyi bánatpénzt a vállalati általános feltételekben körülírt határozmányok értelmében Nagybecskerek r. t. város pénztári hivatalában lefizetni, és az erről szóló nyugtatványt az ajánlathoz csatolni.

9. Nagybecskerek r. t. város minden jogot fentart magának arra nézve, hogy a munkák kivitelével bármelyik, ha nem is a legolcsóbb ajánlattevőt bizhassa meg, vagy esetleg a körülmények szerint új versenytárgyalást hirdethessen ki.

10. Az építési tervek, előmértek, költségvetés, vállalati általános és különleges feltételek Nagybecskereken a II. tanácsnoki hivatalban tekinthetők meg.

Nagybecskerek, 1892. évi június 23-án.

Krsztics János,
polgármester.

113. közp. vál. szám 1892.

(298-3.2)

Hirdetmény.

Az 1876 évi XVIII. tcz. 2. §-ában foglalthoz képest ezennel közhírré tétetik, hogy Torontál vármegye választó kerületei összes választóinak ideiglenes névjegyzéke Nagybecskereken a központi választmány székhelyén f. évi július hó 5-étől, július hó 25-éig az alispáni hivatal helyiségeiben közszemlére kitétetett, a mely névjegyzék ellen július hó 5-étől, július hó 15-éig felszólalni, július hó 16-ától július 25-éig pedig a netán beadandó felszólalások ellen észrevételeket tenni azon község előjáróságánál lehet, a melyben a kifogásolt választó összeíratott.

Kelt Nagybecskereken, 1892. évi június hó 25-én.

Daniel,
alispán
központi választmányi elnök.

4463. tlkvi szám 1892.

(300-3.1)

Póthirdetmény.

A nagybecskereki kir. tvszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, miszerint Blau testvérek temesvári cég, végrehajtónak Steiner Mihály nagybecskereki lakos végrehajtást szenvedő elleni 224 forint 67 kr. s jár. iránti végrehajtási ügyében 4462. szám alatt kibocsájtott árverési hirdetményben a nagybecskereki 3596. számú tlkvb. 2481. hr. sz. 1496. összeírásai sz. ház 230 □ öl beltelekkel 10247 frt, ugyanott 2482. hr. sz. és 1497.

összeírásai szám alatt felvett ház 210 □ öl beltelekkel 4207 frt kikiáltási árban 1892. évi szeptember hó 30-ik napjának délelőtti 10 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. tcz. 167. § a alapján Taussig Zsigmond pécsi cég végrehajtató érdekében is 658 frt 82 kr. tőkekövetelése s jár. iránti kielégítése végett megtartatni fog.

Jelen kérvény költségei 11 forint 65 krban állapítatnak meg.

Kelt Nagybecskereken a kir. törvényszék tlknyvi hatóságánál 1892. évi május hó 31-én.

Hadzsics, s. k.,
kir. tszéki bíró.

4085. v. k. sz. 1892.

(297-3.3)

Hirdetmény.

A városi piaci forgalmi szabályrendelet 26. §-a értelmében felhívom a város összes lakosságát, hogy a házak előtti járdákat és gyalogutakat naponként napkelte előtt separtetni, a nyári hónapokban reggel és napnyugt előtt felloccsoltatni, azonkívül az udvarokból az utcára kivezető csatornákat rézgálicz oldattal fertőtleníteni el ne mulassza.

Együttal figyelmeztetem városunk közönségét, hogy a jelen felhívásom megszegőit a hivatkozott szabályrendelet 40. §-a esetleg az 1879. évi XL. tcz. 125. §-a alapján érzékenyen megbüntetni kénytelen leszek.

Nagybecskerek, 1892. évi június hó 22-én.

Reitter, h. rendőrkapitány.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.